

T.C.
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI
KOCAELİ VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI
(Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü)

ÇOK İVEDİ

Sayı :B.07.1.GİB.4.41.15.01-DV-2010/23-160

11/10/2011

Konu : OSB Yönetimine verilen taahhütnamenin
damga vergisine ve harca tabi olup olmayacağı hk.

İlgi : ... tarihli özelge talep formunuz.

İlgide kayıtlı özelge talep formu ve eklerinin incelenmesinden, ... Organize Sanayi Bölgesinde yatırım yapma talebinde bulunan firmaların son durumlarını tespit etme ve müracat eden firmaların yatırım yapma sıralamasının belirlenmesi amacıyla kendilerine bir parsel tahsisi yapmadan, ileriki süreçte olası parsel tahsisine ilişkin OSB Uygulama Yönergesi hükümleri gereğince firmalardan talep edilen taahhütnamelerin damga vergisi ve harca tabi olup olmadığı ve söz konusu taahhütnamelerde bedel gösterilip gösterilmeyeceği hususlarında görüş talep edildiği anlaşılmaktadır.

Bilindiği üzere, 488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisine tabi olduğu; 3 üncü maddesinde damga vergisinin mükellefinin kağıtları imzalayanlar olduğu; 10 uncu maddesinde, damga vergisinin nispi veya maktu olarak alınacağı, nispi vergide kağıtların nev'i ve mahiyetine göre bu kağıtlarda yazılı belli paranın, maktu vergide kağıtların mahiyetinin esas alınacağı, belli para teriminin kağıtların ihtiva ettiği veya bunlarda yazılı rakamların hasıl edeceği parayı ifade ettiği hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanuna ekli (1) sayılı tablonun "I.Akitlerle ilgili kağıtlar" başlıklı bölümünün A/1 fıkrasında, belli parayı ihtiva eden mukavelenameler, taahhütnameler ve temliknamelerin damga vergisine tabi olduğu hükme bağlanmıştır. 2009/15725 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 01/01/2010 tarihinden geçerli olmak üzere Kanuna ekli (1) sayılı tablonun I/A-1 fıkrasındaki kağıtlara ilişkin damga vergisi oranı binde 8,25 olarak belirlenmiştir.

Diğer taraftan, 492 sayılı Harçlar Kanununun 38 inci maddesinin 1 inci fıkrasında, "Noter işlemlerinden bu kanuna bağlı (2) sayılı tarifede yazılı olanları noter harçlarına tabidir." denilmiş, 41 inci maddesinde de "Noter harçları (2) sayılı tarifede yazılı işlemlerden değer veya ağırlık ölçüsüne göre nispi, işlemin nevi ve mahiyetine göre maktu esas üzerinden alınır." hükmüne yer verilmiştir. Kanunun 42 nci maddesinde ise, "Değer veya ağırlık ölçüsüne göre harca tabi işlemlerde (2) sayılı tarifede yazılı değer veya ağırlık esastır.

(5766 sayılı Kanununun 11 inci maddesi ile değişen fıkra) Menkul ve gayrimenkul mallar hakkında alım, satım, taahhüt ve rehinle ilgili her nevi mukavele, senet ve kağıtlarda değer gösterilmesi mecburidir. Rehin bordroları ile kamu idarelerine verilmek üzere ilgili mevzuatla belirlenen kurallara uyulacağına ilişkin olarak düzenlenen taahhütnameler hakkında bu hüküm uygulanmaz." hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanunun "Çeşitli İşlemlerde Değer" başlıklı 43 üncü maddesinde ise, "Tarifede yazılı nispi harçların hesabında, sulh işlemlerinde sulh olunan bedel, rehin işlemlerinde rehin bedeli, kiralarda mukaveledeki süreye göre kira karşılığının toplamı, süre belli değilse bir yıllık kira tutarı, hizmet akdinde süreye göre verilecek ücretin toplamı, süre belli değilse bir yıllık ücret

tutarı, sermaye şirketlerinde konulan ve ileride konulması taahhüt edilen sermayenin toplamı, kaydı hayatla irat bağlanmasında bir yıllık irat tutarı, harca esas olur.

Kiralamanın devir ve feshinde geri kalan süreye, sermayenin artırılmasında yalnız artırılan kısma ve sermaye paylaşılmasında mevcut miktara göre harç alınır.

(3689 sayılı Kanununun 10 uncu maddesiyle eklenen fıkra) Motorlu kara taşıtları ile ilgili alım, satım ve taahhüt işlemlerinde gösterilecek değer; işleme konu olan taşıtın cinsi, markası, modeli, tipi ve yaşı itibariyle Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliğince tespit edilen ve işlemin yapıldığı tarihte geçerli olan kasko sigortasına esas değerinden aşağı olamaz. Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliğince düzenlenen listelerde yer almayan eski model taşıtları asgarî değeri; o taşıtların listede yer alan en eski modelleri için belirlenen değerinden, her model yılı için % 10 indirim yapılmak suretiyle tespit edilir. Birlikçe düzenlenen listelerde yer almayan taşıtların değerleri, emsali taşıtların değerlerinden aşağı olamaz. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye ve Gümrük Bakanlığınca belirlenir" hükmüne yer verilmiştir.

Kanuna bağlı (2) sayılı tarifinin I-1 inci maddesinde, muayyen bir meblağı ihtiva eden her nevi senet, mukavele ve kağıtlardan beher imza için nispi harç alınacağı, II-1 maddesinde de, belli meblağı ihtiva etmeyen ve alınacak harç miktarı kanun ve tarife de ayrıca gösterilmemiş olan senet, mukavele ve kağıtlardaki imzaların her birinden maktu esasa göre harç alınacağı açıklanmıştır.

492 sayılı Kanununun 42 nci maddesi gereğince noterde gerçekleştirilecek menkul ve gayrimenkul malların alım, satım, taahhüt ve rehne konu işlemlerini kapsayan her nevi mukavele, senet ve kağıtlarda değer gösterilme zorunluluğu getirilmiş, 43 üncü maddede ise bazı noter işlemlerinde nispi esasa göre hesaplanacak noter harcının hesaplanacağı değerler belirlenmiştir.

Buna göre;

- 1- 43 üncü madde kapsamında yer alan kağıtların bu maddede belirtilen değerler üzerinden,
 - 2- 42 nci madde gereğince belli bir değer gösterilmesi zorunlu olan ancak, 43 üncü madde kapsamında bulunmayan kağıtlarda, kağıdın düzenleyici hükümlerine paralellik teşkil edecek şekilde bildirilecek değer üzerinden,
 - 3- 42 nci madde kapsamında yer almamakla birlikte, belli bir değer içeren kağıtların ihtiva ettiği değer üzerinden,
- nispi harca tabi tutulması gerekmektedir

Bu itibarla, özelge talep formu ekinde yer alan "Taahhütname" başlıklı kağıtta 492 sayılı Harçlar Kanununun 42 nci maddesi hükmü gereğince değer gösterilmesi gerektiğinden, söz konusu kağıtta düzenleyici hükümleri doğrultusunda bir değer gösterilmesi ve gösterilecek bu değer üzerinden de 492 sayılı Kanuna bağlı (2) sayılı tarifinin I-1 inci maddesi gereğince nispi harç ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa ekli (1) sayılı tablonun I/A-1 fıkrasına göre binde 8,25 nispetinde damga vergisi aranılması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Vergi Dairesi Başkanı a.

Grup Müdürü